

СЕКЦІЯ 4.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НА МІКРО- ТА МАКРОРІВНЯХ

УДК 338

ВІРА БРАТІЮК

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОЛЕКСАНДРА ПОМЕЛЬНИКОВА

здобувач ОС Бакалавр ОПП «Фінанси і кредит»
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ПРЯМЕ ТА НЕПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ В ДЕРЖАВІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

У даному науковому дослідженні проаналізована структура прямого та непрямих оподаткування в державі. В умовах сьогодення реформування сучасної системи оподаткування є головним завданням економіки держави. Актуальність даного дослідження полягає в тому, що пряме та непряме оподаткування є важливим інструментом впливу на економіку, і його реформування дозволить підвищити ефективність національної економіки, сприятиме стабільному збільшенню надходжень до державного бюджету та покращить умови ведення бізнесу і залучення інвесторів.

Загалом усі податки можна поділити на прямі та непрямі, залежно від форми оподаткування. Прямі податки стягуються безпосередньо з об'єкта оподаткування, і їх розмір залежить від його масштабу. Вони складають основу національного оподаткування. Непрямі податки у вигляді ПДВ, акцизів та мита додаються до ціни товару, і сплачуються кінцевим споживачем товару. Аналіз існуючих теорій оподаткування доводить, що непрямі податки мають певні переваги, але вважаються несправедливими (тобто вони не враховують розмір доходу платника податків) [2].

Розглянемо динаміку стану та структури прямих та непрямих податків України за період 2020–2021 років в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка структури податкових надходжень до бюджету України за 2020–2021 роки, млн грн [1, 105 с.]

Показники	2020 р.	2021 р.	Темп росту, % 2021/2020
Податкові надходження	1136687	1295188	113,9
Неподаткові надходження	234410	185348	79,1
Прямі податки, в т.ч:	455162	517816	113,8
ПДФО	295107	309074	104,7
Податок на прибуток	118472	161722	136,5
Єдиний податок	38031	43812	115,2
Податок на капітал	35553	3209	9,02
<i>Непрямі податки в т.ч.:</i>	590541	668780	113,2
ПДВ	413579	478714	115,7
Акцизний податок	146501	155800	106,3
Мито	30461	34269	106,6

З даних наведених у табл.1 бачимо, що надходження від непрямих податків за останні роки збільшилося (темп росту становить 13,2). Серед податкових надходжень найбільшу питому вагу становить податок на додану вартість, надходження від якого з

кожним роком зростає. Варто зазначити, що акцизний податок формує значну частину доходів Зведеного бюджету України. Так станом на 2021 р. надходження від акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) становили 155800 млн грн, що на 6,3 %, більше, ніж у 2020 р., це пов'язано зі збільшенням виробництва деяких акцизних товарів та вищими ставками специфічних акцизів на тютюнові вироби та алкоголь.

Серед прямих податків, що мають фінансове значення для формування державних ресурсів, є податок на доходи фізичних осіб (ПДФО): у 2020 році рівень надходжень ПДФО становив 295107 млн грн, а у 2021 році цей показник зафіксовано на рівні 309,74 млн грн, з темпом зростання 4,7%. Одним із факторів, що впливає на рівень надходжень ПДФО, є підвищення мінімальної заробітної плати. Також відбувається збільшення єдиного податку. Таке явище зумовлене підвищенням податкових ставок за зростанням курсу гривні по відношенню до інших валют.

Аналізуючи статистичні періоди за 2020 та 2021 роки, можна підсумувати, що податкова система держави є незадовільною, присутнє збільшення податкових надходжень та зростання непрямих видів податків. Проведений аналіз та оцінка прямих та непрямих податкових надходжень держави виявили певні недоліки в методах їх розрахунку та застосування, а також у якісних характеристиках. На мій погляд, вирішення проблеми податкового регулювання має полягати у реформуванні всієї податкової системи шляхом розробки та затвердження моделей, що враховують інтереси як платників податків, так і держави.

Список використаних джерел:

1. *Збірник наукових праць Вісник НУБГП, Шило Ж.С., «Проблеми та недоліки прямого та непрямиго оподаткування в державі», 2022.*
2. *Податкова система: Навч. посіб. / М. В. Грідчина, В. Б. Тропіна, Л. Л. Варениченко та ін. - К.: МАУП, 2007.*

УДК 657.1

ДІАНА МАКСИМЕНКО

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА СЕГМЕНТАМИ БІЗНЕСУ

Для вирішення поточних проблем, що виникають на підприємстві необхідна різноманітна інформація, а саме, розмір виробничих запасів, виробнича потужність підприємства, кількість угод на поставку продукції тощо. Інформація також потрібна для прийняття довгострокових рішень, які визначають стратегію підприємства, зокрема рішень про інвестування коштів у різноманітні проекти.

Управлінська звітність – це внутрішня звітність, основна мета якої полягає у наданні оперативної, релевантної інформації у відповідності до вимог управлінського персоналу. Головними вимогами до формату та змісту управлінської звітності є доступність для сприйняття, ступінь деталізації інформації, порядок оформлення звітів, необхідність їх стандартизації. Звіт повинен бути достатньо простим, зрозумілим, лаконічним, щоб не допуслав неоднозначного тлумачення. Назви форм звітності та її розділів необхідно сформулювати так, щоб виконавцю та користувачу було зрозуміло їх призначення та особливості.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>